

**PROGRAMA PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE
BACALAUREAT 2009**

LIMBA ȘI LITERATURA SÂRBĂ

Sadržaj programa srpskog jezika i književnosti

1. Narodna književnost (Narodne pesme, pripovetke, kraće narodne umotvorine).

Lirske pesme. Podela (posleničke, mitološke, obredne, prigodne, ljubavne, šaljive).

Lirsko – epske pesme. (Hasanaginica).

Epske pesme. (Zidanje Skadra, Car Lazar i carica Milica, Marko pije uz ramazan vino, Starina Novak i knez Bogosav; Početak bune protiv dahija).

Pripovetke. (U cara Trojana kozje uši, Ero i Turčin).

2. Strednjovekovna književnost : Sveti Sava: Život i prosvetiteljsko delo; Dositej Obradović: Život i prosvetiteljsko delo.

3. Književnost doba romantizma: Vuk Stefanović Karadžić. Rad na reformi književnog jezika i pravopisa. Rad na sakupljanju narodnih umotvorina; Petar Petrović Njegoš. Život i pesničko delo (Gorski vijenac – opšti prikaz); Branko Radičević (Đački rastanak, Kad mladijah umreti – književni komentar); Đura Jakšić (Na Liparu – književni komentar); Jovan Jovanović Zmaj (Đulići, Đulići uveoci – opšti prikaz); Laza Kostić (Santa Maria della Salute – književni komentar);

4. Realizam : Laza Lazarević (Sve će to narod pozlatiti – književni komentar); Vojislav Ilić (U poznu jesen, Grm – književni komentar); Radoje Domanović (Danga – književni komentar); Aleksa Šantić (Mi znamo sudbu – književni komentar);

5. Novi realizam : Borisav Stanković (Nečista krv – opšti prikaz); Petar Kočić (Jazavac pred sudom – opšti prikaz); Branislav Nušić (Gospođa ministarka – književni komentar).

6. Moderna poezija : Jovan Dučić (Morska vrba – književni komentar); Milan Rakić (Dolap, Na Gazi Mestanu – književni komentar).

7. Književnost XX - og veka : Ivo Andrić (Most na Žepi – književni komentar, Na Drini ćuprija – opšti prikaz); Miloš Crnjanski (Seobe – opšti prikaz); Desanka Maksimović (Strepnja, Krvava bajka – književni komentar); Veljko Petrović (Ratar – književni komentar); Branko Ćopić (Bašta sljezove boje – književni komentar); Dobrica Ćosić (Koreni – opšti prikaz); Stevan Raičković (Kamena uspavanka – književni komentar); Vasko Popa (Patka – književni komentar).

Napomene : Kandidati Filoloskog smera će naknadno spremati sledeća poglavlja iz udžbenika za VIII razred : Rečnik. Sintaksa. Morfološka analiza.

Glavni ciljevi i zadaci nastave srpskog jezika i književnosti:

- raspoznavanje etapa u izradi pismenih sastava;
- primenjivanje teorijskih stečenih znanja na časovima teorije književnosti;
- raspoznavanje osobenosti književnih pravaca;
- raspoznavanje i obrazloženje stilskih razlika u pismenom izražavanju;
- poznavanje imena književnih likova, njihovog mesta i uloge u književnim delima;
- poštovanje normi književnog jezika prilikom pismenog izražavanja;
- elaboracija književnog komentara, karakterizacije književnih likova, komparativno prikazivanje dva književna dela, dva pisca ili dva književna perioda, sintezu književne delatnosti pojedinih pisaca;
- argumentovanje poznavanja osnovnih književnoteorijskih pojmova.

Literatura:

Srpski jezik i književnost, IX razred, 2006.

Srpski jezik i književnost, X razred, 2006.

Srpska književnost, XI razred, 1997.

Srpska književnost, XII razred, 1995.